

Aan

De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum

9 november 2022

Ons kenmerk

Cft 202200141

Pagina

1/4

Uw kenmerk

Bijlage

-

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp

Advies vijfde begrotingswijziging 2022 en reactie op uw brief van 25 oktober 2022

Geachte heer Rijna,

Op 26 oktober 2022 ontving het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) de voorgestelde vijfde begrotingswijziging (BW) over het begrotingsjaar 2022 van het openbaar lichaam Bonaire. Op 25 oktober 2022 ontving het Cft tevens uw brief waarin u nadere uitleg geeft over de voorgaande voorstellen tot wijziging van de begroting die in 2022 door Bonaire zijn opgesteld.¹

Gedurende het jaar is onduidelijkheid ontstaan over de telling en status van de begrotingswijzigingen, en over de advisering van het Cft bij deze begrotingswijzigingen. Om deze onduidelijkheid weg te nemen behandelt het Cft in dit advies alle wijzigingen van de begroting 2022 die tot op heden aan het Cft zijn aangeboden.

Begrotingswijzigingen 2022

Eerste BW 2022

Op 17 mei 2022 ontving het Cft de eerste BW bij de begroting 2022. Het Cft adviseerde op 31 mei 2022 bij deze BW.² Het Cft kon niet instemmen met de meeste door u voorgestelde wijzigingen van de begroting 2022 en adviseerde verschillende aanpassingen door te voeren. Zo adviseerde het Cft een gedetailleerde kostenraming op te nemen in de begroting voor de voorgenomen investering in een Klanten Service Centrum en de afschrijvingstermijnen in lijn te brengen met artikel 11 lid 2 sub b van de eilandsverordening financieel beheer Bonaire. Ook beval het Cft aan om alleen de bijzondere uitkeringen in de begroting op te nemen die Bonaire in 2022 redelijkerwijs kan besteden, en het overige deel op te nemen in de meerjarenbegroting.

¹ Openbaar Lichaam Bonaire, kenmerk P&A2022003624, Duiding begrotingswijzigingen, d.d. 25 oktober 2022.

² Cft, kenmerk 202200054, Advies bij besluit tot een derde wijziging van de begroting 2022, d.d. 31 mei 2022.

Tot slot adviseerde het Cft Bonaire nogmaals om de overheveling van de in 2021 niet bestede middelen naar een bestemmingsreserve voor 2022, te verwerken in een BW.

De eerste BW 2022 is op 27 september 2022 door de eilandsraad vastgesteld. Het Cft heeft de vastgestelde eerste BW vervolgens ontvangen op 25 oktober 2022 ter doorgeleiding aan de minister van BZK. Uit de vastgestelde eerste BW blijkt dat de adviezen van het Cft niet zijn opgevolgd. Bij doorgeleiding van de eerste BW, zal het Cft de minister van BZK hierover informeren.

Tweede BW 2022

Op 13 juni 2022 heeft de eilandsraad van Bonaire de jaarstukken 2021 vastgesteld. Bij vaststelling van de jaarstukken heeft de eilandsraad ook ingestemd met de toevoeging van het positief resultaat (USD 1,1 miljoen) aan de algemene reserve en het besluit om in 2022 USD 0,16 miljoen beschikbaar te stellen ter ondersteuning van de eilandsraad en viering van het zeventigjarig bestaan van de eilandsraad. Bonaire heeft deze besluiten niet verwerkt in een BW, noch aangeboden aan het Cft ter advisering. Met uw brief van 25 oktober 2022 repareert u deze omissie, en heeft het Cft alsnog deze tweede BW ter advisering ontvangen.

Het Cft stemt in met de toevoeging van het resultaat van de jaarrekening 2021 ten bedrage van USD 1,1 miljoen aan de algemene reserve. Het Cft kan niet instemmen met het voorstel om een bedrag van USD 0,11 miljoen beschikbaar te stellen voor de ondersteuning van de eilandsraad en USD 0,05 voor de viering van het zeventigjarig bestaan van de eilandsraad. Volgens artikel 19 lid 2 jo. artikel 15 lid 2 van de Wet FinBES moet de begroting in evenwicht zijn. Een onttrekking uit de algemene reserve is derhalve niet toegestaan. Het Cft adviseert het bedrag van USD 0,16 miljoen door middel van een herschikking binnen de begroting te financieren.

Derde BW 2022

Op 30 juni 2022 ontving het Cft een bestedingsvoorstel voor het inzetten van USD 6,7 miljoen uit de algemene reserve. In zijn reactie op de eerste UR van 2022 stelde het Cft in principe in te kunnen stemmen met de bestemming van een deel van de algemene reserve, mits Bonaire inzichtelijk maakt welk deel van de weerstandscapaciteit liquide is, op welke wijze een aanvullend deel van de weerstandscapaciteit liquide kan worden gemaakt, en met het ministerie van BZK de toedeling van het totale niet-afgedekte risico van het openbaar lichaam afstemt.³

Aangezien het bestedingsvoorstel geen officiële BW betrof, verzocht het Cft in zijn reactie op de tweede UR van 2022 het bestedingsvoorstel te verwerken in een BW.⁴ Dit is tot op heden nog niet gebeurd.

³ Cft, kenmerk 202200082, Reactie op de eerste uitvoeringsrapportage 2022, d.d. 15 juli 2022.

⁴ Cft, kenmerk 202200092, Reactie op de tweede uitvoeringsrapportage en advies tweede begrotingswijziging 2022, d.d. 10 augustus 2022.

Ook heeft Bonaire tot op heden niet voldaan aan de verzoeken van het Cft met betrekking tot de weerstandscapaciteit en de risicotoebedeling. Het Cft kan derhalve niet instemmen met de bestemming van een deel van de algemene reserve.

Vierde BW 2022

Op 27 juli 2022 ontving het Cft de tweede UR en de vierde (destijds genoemd als tweede) BW 2022. Het Cft stemde in met de voorgestelde wijzigingen, die met name zagen op een verhoging van de vrije uitkering en extra lasten voor de compensatie van water-, elektriciteits- en brandstofkosten.⁵

Vijfde BW 2022

Op 26 oktober 2022 ontving het Cft de UR over het derde kwartaal, vergezeld van de vijfde BW 2022. Het voorstel tot wijziging van de begroting 2022 is incidenteel van aard en heeft betrekking op de ontvangen bijzondere uitkeringen na het indienen van de vierde BW en enkele verschuivingen van budgetten tussen functies.

De belangrijkste wijziging in de reguliere baten betreft de extra ontvangsten uit de toeristenbelasting. Bonaire verwacht in 2022 een meeropbrengst van USD 2,0 miljoen te realiseren, welke aan de bestemmingsreserve voor verlaging van de energielasten wordt toegevoegd. Vanwege de onzekerheid over het verwachte resultaat voor 2022 en het ontbreken van een onderbouwing van deze meevaller, acht het Cft het niet opportuun deze baten nu al over te hevelen naar een bestemmingsreserve. Het Cft kan derhalve niet instemmen met dit onderdeel van de BW.

Daarnaast heeft Bonaire een vrijval van de pensioenvoorziening ten gevolge van de stijgende rente opgenomen. Bonaire heeft hiervoor advies ingewonnen van een notaris. Aan de hand van een actuariële berekening naar de stand van 31 december 2021 kan een vrijval van de pensioenvoorziening plaatsvinden ter hoogte van USD 1,6 miljoen. In de vierde BW 2022 heeft Bonaire tot slot een gedeelte van de bijzondere uitkeringen gerelateerd aan de bestuurlijke werkafspraken 2022 – 2023 opgenomen, in de vijfde BW 2022 worden de resterende middelen aangevuld. Het Cft kan hier mee instemmen.

Tot slot

De begrotingswijzigingen die u aanbiedt aan de eilandsraad, dienen conform artikel 21 jo. artikel 17 lid 4 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) vergezeld te gaan van het advies van het Cft en een toelichting op welke wijze met het advies rekening is gehouden. Het Cft verzoekt u om vervolgens alle door de eilandsraad vastgestelde begrotingswijzigingen bij het Cft aan te leveren, ter doorgeleiding aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) conform artikel 21 jo. artikel 19 van de Wet FinBES.

⁵ Cft, kenmerk 202200092, Reactie op de tweede uitvoeringsrapportage en advies tweede begrotingswijziging 2022, d.d. 10 augustus 2022.

Kenmerk
Cft 202200141
Blad
4/4

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire